

Adventní bohoslužba v Brně - Židenicích

Zveme na bohoslužbu 1. adventní neděle v chrámu Spasitele v Brně - Židenicích na Karáskově náměstí 10. V neděli 1. prosince od 10 hodin. Liturgii slouží Anna Štěpánková, káže emeritní biskup Petr Šandera. Zpěv: Ars Brunensis, dirigent Jiří Lang. Na varhany hrají Lukáš Rýdlo - liturgie, Eduard Kostelník - sbor. Bohoslužba bude vysílána v přímém přenosu na ČT 2.

Anketa

V souvislosti s Dnem Bible, který připadá na poslední den církevního roku, jsme se zeptali našich duchovních: 1. Které evangelium Vás nejvíce oslovilo? 2. Co považujete za základní poselství Nového zákona pro současnou společnost? 3. Z jakého překladu Nového zákona nejčastěji při bohoslužbách čerpáte?

Renata Wesleyová, farářka NO Praha - Dáblice
1. Všechna tři synoptická evangelia jsou si podobná s menšími odchylkami, asi nejvíce mě oslovuje Lukášovo epické vyprávění, které má pokračování ve Skutcích apoštolských. To znamená, že autor chtěl

zvěst o Ježíši zasadit do delšího časového úseku a ukázat, jaké události se staly po Kristově vzkříšení, že dále utvářely lidské životy, a i proto měla Ježíšova zvěst smysl. Začala se utvářet církev, ukazovala se obětavost lidí, ale zároveň byla církev pronásledovaná státní mocí a první

člověk - mučedník pro pravdu evangelia, veřejně zemřel. Dočteme se o prvních pokřtěných a ta-

ky o tom, jak statečný Pavel se svými spolupracovníky cestoval neúnavně po celém tehdy známém světě a snažil se, aby se o evangelium dozvědělo co nejvíce lidí. To si dnes těžko dovedeme představit. Evangelia jsou podstata, ale to, co následuje, je také důležité, a to nám autor Lukášova evangelia ukazuje nejlépe. 2. Že život a člověk nemá pouze hmotný fyzický, případně konzumní rozměr, ale ve stejné míře žijeme každý z nás i duchovní život, i když si každý pod tímto slovem může představit odlišné věci. Evangelia mají i silný etický obsah, který si lidé v dřívějších dobách mohli každý týden připomenout v kostele. V současnosti nevidím mnoho možností, kde si etická témata lidé mohou promyslet a aplikovat ve svém životě. Evangelia v sobě nesou i poselství naděje, po které každý člověk touží. 3. Používám převážně ekumenický překlad vydaný roku 1991. Pro

snaží srozumitelnost, když jsou posluchači děti nebo mladí lidé, předčítám i z Bible, překlad po 21. století od Alexandra Fleka.

Marie Babická, farářka NO Praha - Hloubětín
1. Janovo.
2. Miluj svého bratra jako sebe samého.
3. Ekumenický překlad.

Hana Tonzarová, přednostka Odboru ekumeny a vnějších vztahů ÚŘ ČCSH
1. Všechna! Je krásné, jak je radosná zvěst předávána v každém z evangelíí se specifickým důrazem. Můj učitel Nového zákona prof. Zdeněk Sázava mě naučil milovat Lukáše - jeho pojetí „inaugurované Dokončení na str. 2

2 • Český zápas 47 • 24. listopadu 2024

Anketa

Dokončení ze str. 1
eschatologie“ - Božího království, které je „závadkem“ již zde na zemi a děje se vzájemnou službou mezi námi a zdůrazněním radosti evangelia, které je pro všechny, se projevovalo nejen v jeho knihách, ale i v jeho životě, z něhož sršel optimismus i v dobách nelehkých.

Při doktorském studiu jsem díky prof. Františku Kovářovi, jehož mi bylo dáno poznat již jen zprostředkovaně z četných publikací a článků a vyprávění mého dědečka faráře Františka Bo-

zovského, objevila nejprve Marka - v jeho historicko-religionistickém výkladu a pak během 2. světové války Kovářem vykládaného Jana v jeho hluboké teologii. Ta se Kovářovi podařila přetlumočit s teologií dalších evangelistů, přístupně pro duchovní i laiky, v závěrečném díle: *Malá Bible*.

Evangelium podle Matouše, které má vedle Jana nejsilnější vazbu na židovské kořeny naší víry, jsem objevila díky tomu, že jsem začala učit na Husitské teologické fakultě UK a vedla studenty k synoptickému pohledu na první tři evangelia. A díky duchovenské, pastorační a učitelské

praxi se mi otevírají evangelia ve svých zvláště stálosti stále více a současně i v kontextu s celou Bibli, jako živé svědectví našich předků.

2. Ježíšovu výzvu z Kázání na hoře: „Hleďte nejprve Boží království a jeho spravedlnost a všechno ostatní vám bude přidáno.“ Neboť máme tendenci se zaopatřovat vším „ostatním“, co „nutně“ potřebujeme - na úkor mnohých i naší planety - a na hledání Božího království už nezbyvá čas. Ať se to týká konzumerismu, který předpokládá nutnost stálého růstu, abychom mohli stále více mít, namísto být a žít, či sociálních sítí a umělé inteligence (AI). Jistě si tím, že používáme AI, můžeme ušetřit mnoho času. Otázkou je, co s tímto časem uděláme. Je skvělé se spojit s mnohými i napříč celým světem, ale otázkou je, zda se sociální sítě nestanou naším „bohem“, jemuž podřídíme veškerý svůj čas a energii. A zda honba za penězi nás nezotročí natolik, že nám nezbyde již čas na naše blízké.

Ježíšovo dvojpříkazání lásky - milování Boha a milování bližního jako sebe sama - nás může před námi samými chránit, vždyť milování je vztah, v němž se pro toho druhého člověk - tak jako Ježíš - i z lásky obětuje. A „kdo miluje, zná Boha, neboť Bůh je láska.“ Kdybychom se dokázali milovat tak, jak nás miluje náš Pán, byl by na světě ráj. Žádné

konflikty a války, naopak uzdravení a vysvobození.

3. Z Českého ekumenického překladu, neb je to dílo požehnané, když se po dvaceti letech usilovné práce mnohých biblistů, religionistů, lingvistů z různých církví v ČR, v r. 1979 narodilo. Vzpomínám, jak nám profesor Kubáček (starozákonník a hebraista) a doc. Hruška (religionista) na fakultě říkali, jak se museli někdy dohadovat o každé slovo. Je to kompromis mezi doslovným překladem (kterému více odpovídá překlad Bible kralické) a moderním jazykem (který preferují mladší překladatelé), proto výstavou každého kazatele by měla být alespoň základní znalost hebrejštiny a řečtiny, aby mohl nahlédnout do znění v originálním jazyce, a samozřejmě znalost dobového, literárního a myšlenkového kontextu, který se pokusila starozákonní skupina překladatelů vtělit alespoň do Výkladu ke Starému zákonu - ke každé knize Starého zákona. K Novému zákonu vydala (v r. 1991) Česká biblická společnost alespoň Nový zákon s výkladovými poznámkami.

Naštěstí v současnosti máme již v češtině podrobnější výklady i k většině novozákonních knih. Čtení výkladu biblického textu je jako poznávat barvy celého spektra, namísto jen černou a bílou. Samy barvy nic nejsou, dokud se nespojí v duhu či s nimi nenamaltuje malíř obraz, který v nás působí, tak jako skrze zvěstované biblické slovo působí v nás náš Pán, který jako Slovo přišel a přichází do našeho světa.

Tomáš Chytil, olomoucký biskup
1. Přiznám se, že zrovna teď (*psáno v době povodní*) mě silně oslovuje praotec Noe a biblická potopa. Vyhlížíme duhu. Známe predikce, děláme opatření a stejně stačí, když

vypnou na pár hodin či dní elektřinu a co se všemi civilizačními výdobytky? Faktem ovšem je, že jsem zrovna před nedávnem přemýšlel, které evangelium je mi nejbližší, a nedokázal jsem si odpovědět. Ani nevím, jestli je to dobře, nebo špatně. Těší mě, že v nich vůbec mohou listovat a číst. Kdysi jsem si koupil kazetu, na které evangelium podle Matouše namluvil Jiří Lábus. Poslouchal jsem pečlivě, ale přišlo mi, že čte moc rychle. Asi aby stihl stopáž, nevím. I tak mě to obohatilo. Později jsem si na CD pořídil celý Nový zákon. Dnes už tolik času nevěnuji audiu, raději čtu a rozjímám dle vlastního tempa a vnitřního rozpoložení.

2. Poselství lásky, milosrdenství, pokoje? Častokrát slyším i o odpouštění. O pokoe. Nic nového a lepšího asi nevymyslím, snad jen připomenutí, že dnešní společnost také vnímá, jak se jako křesťané chováme, jak hluboce těmito hodnotami žijeme. To může být problém. Četba svatých knih je jedna věc, životní příklad věc druhá. Když někdy vidím naše narušené vztahy... Netrpělivost, sobectví, umíněnost. Uchvacuje mě životní moudrost i prostých

lidí, u nichž si těžko představím, že by si četli všechny učené výklady - a přesto na nich vidím Krista.

3. Jde o Český ekumenický překlad. A vlastně i závěrem zejména podle nejstarších rukopisů. Lukáš pak svým důrazem na Otčovo milosrdenství (zejména 15. kapitolou s podobenstvím o milosrdném Otci) a milosrdenství vůbec. Ale taky třeba příběhem o učenících jdoucích do Emmauz.

Petr Šandera, emeritní biskup
1. Nejvíce asi Marek a pak Lukáš. Marek svou stručností a zkratkovitostí i takovým tím „neobratným jazykem“. Pak celkovou stavbou. A vlastně i závěrem zejména podle nejstarších rukopisů. Lukáš pak svým důrazem na Otčovo milosrdenství (zejména 15. kapitolou s podobenstvím o milosrdném Otci) a milosrdenství vůbec. Ale taky třeba příběhem o učenících jdoucích do Emmauz.

2. Těžko se mi bohatství Nového zákona redukuje do jednoho poselství, tak bych toho asi uvedl víc. Bůh je dobrý, milující. Má dobré záměry s jedinci i s celým tvorstvem. Je Bohem pro všechny. Je budoucností celého stvoření. Žít pro druhé, vycházet ze své sebestřednosti, nebát se něco dát a ztratit, je cesta k trvalému štěstí.

3) Používám Český ekumenický překlad. Je to překlad, na kterém jsem takřikající „vyrostl“. Jsem na něj zvyklý. Biblické citace si vybavuji právě v něm. Ale pro přípravu kázání se snažím používat i řecký originál a další dostupné překlady.

Za odpovědi děkuji Ondřej Syrový

